

Borgerforløb fra psykiatrien til sociale botilbud

Konklusion

Det er Rigsrevisionens vurdering, at myndighedernes indsats for at sikre et sammenhængende forløb for borgere med indlæggelser i psykiatrien og efterfølgende ophold i sociale botilbud samlet set har været meget utilfredsstillende. Den undersøgte gruppe af borgere med psykiske lidelser får i mange tilfælde ikke den lovpligtige koordinerede indsats mellem region og kommune. Det kan medføre, at denne gruppe borgere ikke modtager de kommunale tilbud, som de har krav på ifølge serviceloven.

Statsrevisorerne udtaler

”Statsrevisorerne kritiserer og finder det meget utilfredsstillende, at Social-, Bolig- og Ældreministeriet, regionerne og kommunerne ikke har sikret et sammenhængende forløb for borgere med psykiske lidelser og sociale behov. En bedre sammenhæng og styrket koordination var netop formålet, da Folketinget ændrede psykiatriloven i 2019.

Statsrevisorerne skal pege på, at mange borgere med psykiske lidelser ikke får den behandling og de kommunale botilbud, som de er berettigede til ifølge loven.”

Væsentligste resultater af undersøgelsen

- Regionerne har i mange tilfælde ikke overholdt psykiatrilovens krav om at udarbejde udskrivningsaftaler, som skal sikre et sammenhængende forløb for borgere. Det finder Rigsrevisionen meget utilfredsstillende.
- Der er indikationer på, at kommunerne ikke i tilstrækkeligt omfang har visiteret udskrevne borgere til et botilbud, som er godkendt til at håndtere borgerens behov. Det finder Rigsrevisionen ikke tilfredsstillende.
- Social-, Bolig- og Ældreministeriet har ikke i tilfredsstillende omfang understøttet kommunernes visitation af borgere med psykiske lidelser til botilbud.

Baggrund og formål med undersøgelsen

Over de seneste 10 år er der flere gange konstateret problemer med at give denne gruppe af borgere et sammenhængende forløb, fra de indlægges i psykiatrien, til de modtager en social indsats i kommunen. Problemet blev bl.a. nævnt i evalueringen af strukturreformen i 2013, og problemet blev igen fremhævet i 2018 i regeringens samlede handlingsplan for psykiatrien frem mod 2025.

I forlængelse af handlingsplanen vedtog Folketinget i 2019 en ændring af psykiatriloven. Formålet med lovændringen var at øge antallet af udskrivningsaftaler for at sikre sårbar borgere en bedre sammenhæng mellem indsats i regioner og kommuner i forbindelse med udskrivning. Lovændringen gav regionerne en pligt til gennem udskrivningsaftalerne at tage initiativ til en koordineret indsats.

Ifølge sundhedsloven er det et fælles ansvar for regionerne og kommunerne at sikre et sammenhængende forløb for borgere med psykiske lidelser. Det vil fx sige sammenhæng for borgere, der udskrives fra psykiatrien med et behov for social støtte. Regionernes rolle er at udarbejde udskrivningsaftaler, mens kommunernes rolle er at visitere borgere til egnede sociale tilbud. Social-, Bolig- og Ældreministeriet har ifølge serviceloven en understøttende rolle i forbindelse med kommunernes visitation.

Formålet med undersøgelsen er at vurdere, om myndighedernes indsats for at sikre et sammenhængende forløb for borgere med indlæggelser i psykiatrien og efterfølgende ophold i sociale botilbud har været tilfredsstillende.

Andelen af indlæggelsesforløb, hvor borgeren har modtaget den lovpligtige udskrivningsaftale

